

بفرمایید امکانات رایگان

مدیریت شهری برای شهروندان پایتخت خدمات متنوعی ارائه می کند

همه هزینه ها با ما

مدیریت شهری خدمات رایگان خاصی را به شهروندان ارائه می دهد

۶

۸

عزم جدی مدیریت شهری برای تهران ارزان

می خواستند تهران را گران نکنند

گزارش

شهرداری تهران رویکرد سه گانه‌ای برای پایتخت در نظر گرفته که شامل شهر، مدیریت شهری و شهروند است، اما در میان این سه رویکرد، مدیریت شهری به شهروندان اهمیت می دهد. از دیدگاه شهرداری تهران، این شهروندان هستند که باید از شهر، بهترین بهره را ببرند و باید آسایش و آرامش برای آنها فراهم شود. چنانکه شهردار تهران بارها تأکید کرده در دوره قبل، علاقه مند بودند تهران را گران اداره کنند و حتی این مسئله را بارها به زبان آوردند! اما سیاست و هدف اصلی دوره فعلی مدیریت شهری بر زندگی ارزان در پایتخت متمرکز شده است. برای دستیابی به این هدف، طرح‌های بسیاری مانند افزایش نوسازی بافت فرسوده برای تأمین مسکن شهروندان، اجرای طرح «من شهردارم»، افزایش سرانه محله‌ها و تعداد ایستگاه‌های مترو و کاهش فاصله طبقاتی بین شمال و جنوب تهران در دست اجراست.

راندن ضعف و فقر از شهر

تهران ۴مخاطره جدی دارد و از جمله آن گسل‌های فعال و ۱۲ هزار بافت نابایدار است، که متأسفانه گذشتگان به شکل اساسی به آن نپرداخته بودند، اما شهرداری در سال ۱۴۰۱ توانست این مسیر را عوض کند. به طوری که شهردار تهران در این باره تأکید کرده: قبلاً مدیران، سیاست راندن ضعف و فقر و نشانیدن طبقه ممتاز را در شهر دنبال می کردند و عده‌ای شهر را به سمت فرسودگی بردند، اما ما معتقد به نوسازی و پایدارسازی هستیم تا زمینه خطر آفرینی برای

مردم، تصمیم گیران اصلی مدیریت شهر

شهرداری تهران مدل نگاه از بالا به مردم را تغییر داده و با طرح «من شهردارم» سعی دارد مردم را در تصمیم‌گیری‌ها و پروژه‌های بزرگ سهیم کند. این طرح مشارکتی در مدیریت شهری برای توسعه شهر تهران و همچنین پایین آوردن هزینه‌های زیست شهری بسیار مؤثر است. در این زمینه ۲ هزار و ۸۰۰ پروژه تعریف شده که نیازهای اساسی شهرند. این پروژه‌ها ۴ هزار میلیارد تومان هزینه داشت که ۱۴۶۰ پروژه از ۲ هزار و ۸۰۰ پروژه از سوی مردم انتخاب شده است. در طرح «من شهردارم» هر کسی مجاز است در حیطه منزل و محل کار خود پروژه‌ها را انتخاب کند. تا به حال ۴۶۰ هزار فرم تکمیل شده، ۳۰۰ هزار نفر در این طرح مشارکت کرده‌اند و چنین مدیریت مشارکتی شهر برای نخستین بار شکل گرفته است و همچنان مردم اولویت‌ها و نیازهای شهری خود را انتخاب می کنند. شهرداری تهران از کوچک ترین مسئله تا بزرگ ترین مسائل مرتبط با مردم را دنبال می کند. در همین راستا و در ادامه همین پروژه‌ها ۳۹ مرکز سلامت محور به مردم خدمات رسانی می کنند و مراکز شهر سالم نیز در این زمینه فعال هستند.

ساخت مسکن

نوسازی بافت فرسوده

چاره جویی برای مسکن پایتخت‌نشینان به طور مستقیم جزو وظایف شهرداری نیست و وزارت راه و شهرسازی متولی این موضوع است؛ با این وجود شهرداری تهران برای تسهیل دستیابی تهرانی‌ها به مسکن، گام بزرگی در این زمینه برداشته و تا به حال برای ۴۵ هزار واحد، تفاهنامه به دستگاه‌های مختلف در قرارگاه جهادی مسکن شهرداری تهران، منعقد و تسهیلات ساخت و ساز برای دستیابی به این هدف پیش‌بینی شده است. مدت زمان صدور پروانه ساخت مسکن از ۲۵۷ روز به ۶۰ روز رسیده تا روند ساخت و ساز سریع‌تر انجام شود. ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر ساکن شهر تهران هستند. از بعد خانوار هم ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار خانوار در شهر داریم. طبق آخرین برآوردها تهران نیازمند یک میلیون واحد مسکن است. از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۰ تنها ۵ هزار مسکن توسط شهرداری نوسازی شده، اما در دوره جدید با تسهیل طرح نوسازی مسکن توسط شهرداری تهران، تنها در سال گذشته، ۲۲ هزار واحد مسکن با زمین و پروانه شهرداری، نوسازی شد که رشد

۵۰۰ درصدی را نشان می دهد. به طوری که زاکانی در این باره گفته: مردم در نگاه عناصر انقلابی جایگاه رفیعی دارند و سالار هستند و نمی توان آنها را مورد آزار قرار داد؛ شاید بیشترین چیزی که در سید خانوار اهمیت دارد مسکن است. این در حالی است که اجاره در سال‌های اخیر به شکل سرسام آوری افزایش یافته و مهاجرت معکوس از تهران رقم خورده است. سیاست گران سازی رفرم سیاست مطلوبی بود و موفق به اجرای آن شدند فقط باعث شد مردم به شهرستان‌های اطراف رانده شوند. طبق آمار، کرج، بیشترین مهاجرت را داراست و بیشترین مهاجرت به شهرستان کرج از تهران بوده و نشان می دهد که سیاست گران سازی موفق شده، اما ما شکست سیاست را در پیش گرفته‌ایم و می‌خواهیم سالانه ۱۰ هزار واحد مسکونی بسازیم و جبران مافات کنیم. تهران در دوره‌های قبل به خصوص در ۴ سال گذشته گران اداره می شد، اما ما تصمیم داریم تهران را به سمت ارزان شدن ببریم.

افزایش سرانه‌های محله‌ها

هر محله پایتخت به ۷ سرانه بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، مذهبی، فضای سبز، اقتصادی و اجتماعی بازارچه‌ها نیاز دارد که شهرداری تهران در حال تأمین آنهاست. برای دستیابی به این اهداف، شهرک‌های نمونه‌ای ساخته می شوند که سرانه‌ها را داشته باشند تا مردم برای تأمین نیازهای شان ناچار به تردد در شهر نباشند. این طرح در کاهش هزینه‌های زندگی شهری بسیار اهمیت دارد چرا که ۱۲۲ محله در تهران بازار میوه و تره بار ندارند. تا قبل از مدیریت جدید شهری، پایتخت ۲۶۲ بازارچه داشت

دو برابر شدن ایستگاه‌های مترو

مهم‌ترین هزینه جاری برای ساکنان کلانشهرها موضوع رفت و آمد است. توسعه حمل و نقل عمومی علاوه بر کاهش ترافیک و آلودگی هوا به کاهش هزینه‌های شهرنشینی کمک شایانی می کند. در راستای این هدف، شهرداری تهران در بهار امسال خط ۱۰ مترو را احداث کرد و همچنین ۲۰ کیلومتر خط مترو افتتاح شد. امسال ۱۱۳ ایستگاه مترو معادل دو برابر سال قبل به بهره‌برداری می رسد. خطوط ۹ و ۱۱ هم به گونهای طراحی شده که دوبانده باشند و هم زیر زمین و هم روی زمین خط مترو پیش‌بینی شده است. همچنین خط ۶ متروی تهران که از شمال غرب پایتخت تا جنوب شرقی آن امتداد دارد، امکان دسترسی مسافران این خط را به میادین و اماکن مهم شهری مهیا می سازد.

کاهش فاصله طبقاتی بین شمال و جنوب

تهران از دوران قاجار تاکنون به شکل نامتوازی رشد کرده و نداشتن توازن رشد شهری در بسیاری از مواقع قابل پیشگیری و در برخی موارد هم اجتناب‌ناپذیر بود، اما در نهایت با وسعت جغرافیایی که امروز از تهران سراغ داریم، شکل گرفت. بسیاری از مواقع مهاجرینی که به تهران آمدند در حاشیه‌های شهر ساکن شدند و به مرور این حاشیه به متن شهر تبدیل شد. این اتفاق و البته وضعیت جغرافیایی شهر باعث شد تا در بعضی از نقاط شهر، زمین و ملک ارزش بیشتری پیدا کند و در برخی نقاط این ارزش کمتر باشد. تفاوت ارزش املاک در نقاط مختلف شهر تهران باعث شد نوع و سبک زندگی‌ها هم در این نقاط مختلف شهر متفاوت باشد تا جایی که این تفاوت در نوع کالا، رسوم و شیوه زندگی در محلات مختلف تهران متفاوت شد. حالا این ضرورت احساس می شود که نباید در یک شهر فاصله طبقاتی این اندازه زیاد باشد. مدیریت شهری به سهم خود برای کاهش فاصله طبقاتی شهر تهران تلاش کرده به نفع جنوبی پایتخت توجه ویژه‌ای داشته باشد. به این صورت که همه‌ساله در بوده‌های مربوط به توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی و رفی بوده‌ها به مراتب عدد بزرگ تری برای نیمه جنوبی شهر نسبت به مناطق برخوردار تر در نظر می گیرد. علاوه بر این در حوزه مشارکت‌های مردمی و در بخش پرداختن به سراسر محله‌ها، نیمه جنوبی شهر تهران بیشتر دیده شده و مناطق کمتر برخوردار از میزان بوجه بیشتری بهره‌مند می شوند. شهرداری تهران برای کاهش طبقاتی شهر تهران حتی در اختصاص بوجه‌های مربوط به حوزه فرهنگی و اجتماعی هم تلاش می کند این نابرابری کاهش یابد.

افزایش تعلق خاطر

شهروندان با خدمات رایگان

چرخه روان زندگی در شهرها، ارتباط تنگاتنگی به چگونگی و انوع خدمات مدیریت شهری و در مقابل رفتارهای مسئولیت‌پذیرانه شهروندان دارد که به هر میزان، این دو در انجام وظایف خود موفق باشند به همان میزان می توان به کیفیت عالی زندگی در شهرها امیدوار بود. در این میان، مدیریت شهری در کنار وظایف محوله و روزمره خود، برخی خدمات رایگان شهری را هم به شهروندان ارائه می دهد که همین فعالیت‌ها نقش مؤثری در ایجاد و افزایش حس تعلق خاطر شهروندان به شهر و جایی که در آن زندگی می کنند ایفا می کنند؛ به عنوان مثال، گاهی در خبرهای شهری می خوانیم: خدمات و مشاوره‌های پزشکی رایگان در مراکز زیرمجموعه شهرداری، یا توزیع نهال رایگان به شهروندان، همچنین در برخی ایام ارائه خدمات رایگان مراکز معاینه فنی خودرو و به شهروندان به خبرهای شهری رسانه‌ها راه می یابد و روز دیگر، خبری از رایگان شدن برخی امکانات ورزشی در شهر رسانه‌ای می شود که همگی نشان از توجه جدی مدیریت شهری به برخی موضوعات دارد. که با بهبود کیفیت زندگی شهروندان ارتباط دارد. طبیعی است که اتخاذ چنین رویکردی از سوی مدیریت شهری، باعث تشویق شهروندان برای بهره‌مندی از خدمات یاد شده و ایجاد انگیزه برای توجه جدی به امکانات شهری می شود، چرا که در وهله اول، شهروندی که از برخی خدمات رایگان شهری استفاده می کند، مجموعه‌های ارائه‌دهنده آن خدمات را به نوعی متعلق به خود، همسایه‌ها و سایر شهروندان و همشهریان می داند و برای حفظ و نگهداری آن مجموعه‌ها پیشقدم می شود و دیگران را هم به حفظ و نگهداری مجموعه‌های شهری و امکانات موجود در آنها تشویق می کند.

حقوق و وظایف شهری و شهروندی

در یک شرایط ایده‌آل برای بهبود کیفیت زندگی در شهرهای بزرگی همچون تهران، آشنایی با حقوق و وظایف شهری و شهروندی و مسئولیت‌های متقابل مدیریت شهری و شهرداری و شهروندان، از موارد اساسی، اولیه و محقق شود، می توان به ارائه خدمات متنوع و مطلوب و در مواردی هم رایگان از سوی مدیریت شهری و در مقابل تقویت حس تعلق خاطر شهروندان امیدوار بود. البته حقوق و وظایف شهری و شهروندی و مسئولیت‌های متقابل مدیریت شهری و شهرداری و شهروندان، ۲ مقوله همسو است که به نوعی همدیگر را همپوشانی می کنند. به بیان دیگر، این دو مقوله در مقابل همدیگر قرار ندارند بلکه در روی یک سکه واحد محسوب می شوند؛ به عنوان مثال، در شهرهایی با مبلمان شهری مناسب، خشونت کمتر بروز می کند و تأثیر مبلمان نامناسب شهری بر رفتار شهروندان آشکار است. دامنه و گستره حقوق شهری شامل برنامه‌ریزی و مدیریت فواید است و طیف وسیعی از فعالیت‌های مربوط به شهرسازی، طراحی، توسعه شهری، اقتصاد شهری، سیاست شهری و فرهنگ شهری را تحت پوشش قرار می دهد؛ رعایت قوانین و مقررات شهری هم بهبود زندگی شهری و برنامه‌ریزی و مدیریت شهری را در پی دارد و رعایت نکردن قوانین و مقررات شهری در تمام زمینه‌ها بویایی زندگی، برنامه‌ریزی شهری و مدیریت آن را مختل می کند.

شاخص استاندارد خدمات شهری

در سال‌های اخیر تحقیقات و پژوهش‌های شهری متعددی از سوی کارشناسان این حوزه در ارتباط با خدمات شهری متنوع و مطلوب از سوی مدیران شهری با میزان رضایت و مسئولیت‌پذیری شهروندان و در مقابل رفتار آنها نسبت به مجموعه‌های خدماتی در شهر صورت گرفته که اغلب یافته‌ها نشان می دهد: ارتباط مستقیم و معناداری میان «رضایتمندی از خدمات شهری» و «نیز کیفیت تجربه شده» با «کیفیت زندگی» شهروندان وجود دارد. شاخص‌های «استاندارد خدمات»، «ساعت کاری» و «استفاده از فناوری در ارائه خدمات» از دید شهروندان، بیشترین تأثیر را بر سازه «کیفیت تجربه شده» دارند. همچنین، سازه «انتظارات شهروندان از خدمات شهری» بیشتر تحت تأثیر شاخص «تجربه پیشین شهروند» و «ارتباطات خدماتی غیر آشکار» است. اگر بخواهیم نتیجه‌گیری واضح و مشخصی از این یافته‌های تحقیقی دریافت کنیم، می توان با قاطعیت گفت یافته‌های پژوهش، بر لزوم توجه سازمان‌های متولی تأمین و ارائه خدمات شهری به عوامل تعیین‌کننده رضایتمندی از خدمات شهری برای ارتقای کیفیت زندگی شهروندان تأکید می‌ورزد. البته بخش قابل توجهی از تعلق خاطر شهروندان به شهر و محیط زندگی‌شان، ریشه در تجربه‌های پیشین آنها نسبت به مفهوم شهر و محله دارد. در این زمینه هم تعاریف متعددی از تعلق خاطر شهروندان نسبت به شهری که در آن زندگی می کنند وجود دارد که شاخص‌ترین این تعاریف می‌گوید دوام و پایداری بافت‌های شهر، چه به لحاظ کالبدی و فعالیتی و چه از نظر معنایی و خاطره‌ای به احساس تعلق خاطری که مردم از مکان دارند، وابسته است. به بیانی دیگر بین فرد و محیط زندگی‌اش ارتباط و احساس تعلق خاطر به وجود نخواهد آمد مگر آنکه شهروندان قادر به شناخت عمیق و تشخیص محیط زندگی خود باشند و توان درک و تمایز آن، نسبت به محیط‌های دیگر را داشته باشند.